

SE SEJE OBČINSKEGA SVETA V NABREŽINI

Zagotovljeno posojilo za izvedbo raznih javnih del na območju občine

Predsednik avtonomne turistične ustanove v Sesljanu naj bo domačin

Na zadnji seji občinskega sveta v Nabrežini je župan po odobritvi zapisnika prejšnje seje sporočil, da je ministrstvo za notranje zadeve odobrilo posojilo, ki zadeva pogodbo o posojilu za izvedbo javnih del na območju občine. Posojilo v višini 158 milijonov je predložila Tržaška banka in je namenjeno za izvedbo raznih javnih del na območju občine. Posojilo je bilo odobreno na podlagi predloženega projekta, ki ga je pripravila avtonomna turistična ustanova v Sesljanu. Župan je poudaril, da je to velika uspešna poteza, ki omogoča izvedbo številnih javnih del na območju občine. Posojilo bo namenjeno za izvedbo raznih javnih del, kot so gradnja cest, izboljšanje vodnega in električnega omrežja, ureditev zelenih površin in drugih del. Župan je tudi poudaril, da je to velika uspešna poteza, ki omogoča izvedbo številnih javnih del na območju občine.

S SEJE DEŽELNE KOMISIJE ZA VPRAŠANJA POTRESA

Odbornika Rigutto in Mauro poročala o opravljenem delu

Odpravljene ruševine, popravljene ceste, mostovi in vodovodi. Pred zaključkom izvajanje načrta o montažnih bivališčih

Po odobritvi enotnega dokumenta o obnovi v deželni svet in v pripravi državnega zakona za Furlanijo, nadaljuje delo na svojem delu za odpravo posledic potresa in za pripravo načrta za obnovu prizadetih krajev. Na zadnji seji posebne svetovalske komisije, sta poročala delo odbornika za javna dela Rigutto in Mauro. Prvi je seznanil deželne svetovalec z rezultati delovanja svojega odbora, ki je bil namenjen odpravi posledic potresa in za pripravo načrta za obnovu prizadetih krajev. Rigutto je poudaril, da je delo odbora bilo uspešno in da so bili pripravljeni vsi potrebni dokumenti za izvedbo obnovitvenih del. Mauro pa je poudaril, da je delo odbora bilo uspešno in da so bili pripravljeni vsi potrebni dokumenti za izvedbo obnovitvenih del.

Poziv Kmečke zveze razlaščenecem v Sesljanu

Kmečka zveza poziva razlaščenecem, ki so prejeli prvo ponudbo državnega cestnega podjetja ANAS kot odškodnino za zemljišča, ki so jih zasegli za gradnjo cestne povezave med obalnimi cestami in vzhodnimi kraji. Poziv je namenjen tistim, ki so prejeli prvo ponudbo državnega cestnega podjetja ANAS kot odškodnino za zemljišča, ki so jih zasegli za gradnjo cestne povezave med obalnimi cestami in vzhodnimi kraji. Poziv je namenjen tistim, ki so prejeli prvo ponudbo državnega cestnega podjetja ANAS kot odškodnino za zemljišča, ki so jih zasegli za gradnjo cestne povezave med obalnimi cestami in vzhodnimi kraji.

Nova politična stvarnost narekuje zmanjšanje vojaškega arzenala

Drugačen odnos pri uvajanju vojaških služnosti - Zaščiteni (vsaj na papirju) lastniki zemljišč - V decembru sprejeti zakon drastično skril vinkulirana zemljišča, še vedno pa je v deželi vojaško pomembnih 137.000 ha

Te dni nam je dežela poslala obširno gradivo o preureditvi vojaških služnosti na osnovi državnega zakona št. 898 z dne 24. decembra 1976, ki je bil sprejet po dolgotrajnem prizadevanju deželni organov in parlamentarne iz Furlanije - Julijske krajine. Poudariti je treba, da pomeni novi zakon precejšen korak naprej pri urejanju zelo zapletenega vprašanja vojaških služnosti, saj izrecno predpisuje, da mora pri uvajanju vojaških služnosti upoštevati tudi poseben deželni odbor. Nadalje je dokončno urejeno vprašanje izplačevanja odškodnin lastnikom zemljišč, ki so podvrženi vojaškim služnostim ter posebne odškodnine občanom, v katerih se tako zemljišča nahajajo. Na prvi pogled torej dober zakon. Počakati bo treba vsekakor na njegovo izvajanje, da bomo lahko z gotovostjo rekli, da izpolnjuje pričakovanja predlagateljev. Zelo pogosto se namreč dogaja, da se sprejemajo zakoni, ki pa ostanejo žal samo na papirju. Sprito trenutnega gospodarskega položaja v državi in ker zakonski predpisi predvidevajo tudi izplačilo odškodnin od leta 1968 dalje, lahko uvrščeno sklepamo, da bodo tudi izvajanje zgoraj omenjenega zakona odložili.

Med številnimi lastniki zemljišč, ki so odškodnovani zaradi vojaških služnosti, je tudi precej naših bralcev, zato smo sklenili celotno vprašanje bolj podrobno osvetliti. Celotna zadeva vojaških služnosti je prišla v osrednje leta 1966, ko je ustavno sodišče razsodilo, da je temeljni zakon št. 1849 iz leta 1932 neveljaven, ker ne predvideva nikakršne odškodnine za lastnike zemljišč ali drugih nepremičnin, ki jih začelo uporabljati vojska. Bilo je torej potrebno iznovelejšati zakon, kar se je zgodilo dve leti kasneje, ko je parlament odobrila zakon št. 180, ki določa, da je vojaška oblast dolžna plačevati odškodnino za časovno zasežena zemljišča. Zasedba pa je časovna, kar je treba vsakič pet let opraviti pregled vojaških služnosti. Prvi pregled bi moral opraviti že leta 1971. Vse pa je ostalo zgolj na papirju, kakor piše v gradivu, ki nam ga je dostavila dežela, kajti nihče od prizadevalnih lastnikov zemljišč ni do danes prejel nikakršne odškodnine, prvi pregled vojaških služnosti pa je bil opravljen šele leta 1975, ko dolgotrajnem posredovanju deželni oblasti in parlamentarni predstavnikom iz naše dežele. Pojasniti je treba, da je bilo na podlagi zakona št. 886 iz leta 1931 vinkuliranih za vojaške namene na območju dežele Furlanije - Julijske krajine kar 318.591 hektarov, ali 40,7 odstotka celotnega ozemlja. Po pregledu v letu 1975 pa so obseg teh področij temeljito skrčili, tako da je vojaško pomembnih zemljišč v deželi zdaj 137.365 hektarov ali 17,5 odstotka celotne površine Furlanije - Julijske krajine.

Vojaškim služnostim pa je podvrženo 20.821 hektarov zemljišč v vsej deželi. Največ jih je seveda na območju videmske pokrajine, kar 11 tisoč 524 hektarov, v odnosu na površino pa je najbolj obremenjena prav goriška pokrajina, kjer je služnostim podvrženih 10,06% celotnega ozemlja. Pri tem pa ne gre zanemariti dejstva, da so nekatere občine na tem območju še bolj prizadete, saj je za vojaške služnosti vinkulirano kar 50 odstotkov njihove površine.

Novi zakon predstavlja poleg ostalega tudi pomemben demokratičen napredek, saj določa, da se bo do vojaške služnosti urejevala na podlagi dogovora med vojaškimi oblastmi in predstavniki dežele. Pomembno pa je, da se posebej kiti lastnike zemljišč. Tako bo moral poveljni vojaškega področja pred dejanskim zasegom pripraviti odškodninski načrt, ki ga skupaj s posebno prošnjo dostavi obrambnemu ministrstvu. Šele po odobritvi bo vojska uporabljala zemljišča. Po drugi strani pa zakon prinaša več novosti. Tako izključuje, da je dokončno odpravljen sosen pot vojaške tajne, kajti zakon predvideva, da mora vojaška oblast poučiti lastnika ali obdelovalca zemljišča, česa ne sme na določenem področju delati. Predlagatelji so hoteli z novim zakonom zaščititi tudi morebitnega bodočega kupca vinkuliranih zemljišč. Vojaška oblast mora kopijo dekreta o zasegu poslati tudi županstvu, kjer se zemljišča nahajajo. Županstvo pa je dolžno vsakomur, ki za to prosi, povedati, ali je zemljišče vinkulirano. Prav tako zakon predvideva, da se s posebnim razglasom obvesti javnost o uvedbi služnosti v posameznih občinah.

Mogoče je še najbolj zanimiv tisti del, ki govori o izplačilih odškodnine. Odškodninski zahtevki bodo predložili lastniki zemljišč na posebnem obrazcu, ki ga bo pripravilo ministrstvo za obrambo (zaenkrat ga še ni). Če zahtevke ne presegata 500 tisoč lir, ni treba nobenih potrdil, razen izjave, da so pac lastniki zemljišča. Na enak osnovi bodo opravili tudi izplačila odškodnine za nazaj (do leta 1968). V primeru, da zemljišča ne obdeluje lastnik, kar je sicer dokaj pogost pojav, ima pravico do dela odškodnine najemnik. V novem zakonu je tudi izrecno določeno, da traja služnost na določenem zemljišču pet let. Po preteku tega roka, je zemljišče prosto.

OB DNEVU DEMOKRATIČNIH ŽENA

V mestu in na podeželju vrsta prireditev ob 8. marcu

Drevi v Mladinskem krožku predavanje o razvoju ženskega gibanja v Italiji

Tako v mestu kot po vaseh se naše ženske pripravljajo na svoj praznik 8. marec. V glavnem bodo praznovanja pripravile v sodelovanju s prostornimi društvi. V okviru praznikov žena velja omeniti pobudo goriškega Mladinskega krožka, ki bo danes zvečer ob 20.30 na sedežu na Svetogorski cesti 84, pripravil predavanje o razvoju ženskega gibanja v Italiji. O tem vprašanju bo govorila Nadja Pahor iz Trsta. V soboto, 5. marca, bodo v Domu Andreja Budala praznovali demokratične ženske iz Štandreža. Na sporedu imajo večerjo in družabnost. Prireditelje obveščajo, da vpisovanje sprejemajo v marcu ter v buffetu Milana Peliconca. Slovenska prosvetna zveza in odbor demokratičnih žena bosta tradicionalni praznik žena pripravila naslednjo soboto, 12. t.m., v goriški Prosvetni dvorani. Na sporedu imajo bogat kulturni spored. Ob tej priložnosti se bodo z nabiralno akcijo spominile slovenskih žena v Beneški Sloveniji, ki jih je potres tako hudo prizadel. Doberdobske ženske se bodo naslednjo soboto zbrale v prostorih prosvetnega društva «Jezero». Na njihovi prireditvi bodo sodelovale tudi ženske iz Pivavice. Prosvetno društvo «Naš prapor» bo v soboto, 12. t.m., pripravilo v prostorni dvorani prireditve za domačinke iz Pevme, Štavnar in z Oslavja. Vpisovanje za sobotno prireditev sprejemajo v trgovini jstvin v Pevmi, pri Štefaniji Bensa, Miri Sošolovi (Pevma), Pepci Pintar, Štefaniji Gravner (Oslavje), ter Vereni Buzzi (Štavnar). Vpisovanje sprejemajo do četrtega, 10. marca. Prihodnjo soboto bodo prišle na svoj račun tudi ženske s Peči, ki se bodo zbrale v prostorih prosvetnega društva «Vipava». Nad 80 Podgorci se bo v soboto zbralo na družabnem večeru v restavraciji «Pri Tildi» na Oslavju, kjer bodo praznovali svoj praznik ob 8. marcu.

Obnovljena komisija pri pokrajinskem vodstvu PSDI

V soboto je bil na sedežu socialdemokratske stranke v Gorici sestanek članic, na katerem so izbrali nove predstavnice v komisijo, ki je zadolžena za ženska vprašanja. Komisijo sestavljajo Lucila Bini, Fulvia Di Tullio, Luisa Fanchin, Rosa Fischetti, Luisa Marcuzzi, Fiorentina Palamara, Gabriella Petri in Frika Roser. Načelnice pa je Liliana Steffé. Na sestanku so tudi obravnavali nekatera vprašanja v zvezi z uveljavljanjem žensk v sodobni družbi.

Danes v Trzišču splavitev 254.000-tonskega tankerja

V trziški ladjedelnici Italcantieri bo danes popoldne ob 17. uri pomembna svečanost. Splavili bodo namreč 254.000-tonski tanker Agip Abruzzo, ki so ga zgradili za državno družbo SNAM - ENI iz Milana. To je zadnja ladja iz serije štirih enakih plovlj, ki so jih zgradili v tej veliki ladjedelnici.

Dva sveža grobova v Štandrežu

Na štandredskem pokopališču imajo v zadnjem tednu dva sveža grobova. V soboto so pokopali pri ljubljenej Emila Susana - Bajtarja, o katerem smo pisali nedeljski izdaji našega dnevnika. V torek pa so pospremili k večnemu počitku Emilovo ženo Albino Pavletičovo, ki je že dalj časa bolela za neozdravljivo boleznijo. Naj jima bo lahka domača štandredska zemlja.

Kino

Gorica
VERDI 17.30-22.00 «La presidentessa». M. Melato in J. Dorelli. Barvni film.
CORSO 17.00-22.00 «Suspiria». J. Harper in S. Casini. Barvni film. Prepovedan mladini pod 14. letom.
MODERNISSIMO 17.30-22.00 «L'innamorate allo specchio». L. Ullman in E. Josephson. Barvni film. Prepovedan mladini pod 14. letom.
CENTRALE 17.00-21.30 «La scarpette e la rosa». R. Chamberlain in G. Craven. Barvni film.
VITTORIA 17.00-22.00 «Il compromesso erotico». P. De Luca. Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič
EXCELSIOR 16.30-22.00 «Il Casanova di Fellini». Barvni film.
PRINCIPE 17.30-22.00 «Perdutamente tuo: mi firmo Macaluso Carmelo fu Giuseppe». Barvni film.

Nova Gorica in okolica

SOCA «Alfie darlings», angleški film ob 18.00 in 20.00.
SLOBODA «Polnočne strasti», italijanski film ob 18.00 in 20.00.
DESKLE «Kobra», ameriški film ob 17.00 in 19.30.

DEZURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Villa S. Giusto, Korzo Italia 244, tel. 83338.

DEZURNA LEKARNA V TRZICU

Danes ves dan in ponoči je v Trziču dežurna lekarna «Al Redentore» Ul. Fratelli Roselli 23, tel. 72340.

Prispevki

Eliza in Jože Gorki, ob 25. obletnici poroke darjeta 10.000 lir za Slovenski dijaški dom «Simon Gregorčič» v Gorici.

Ob smrti Franca Simiče, so na nižji srednji šoli «Jan Trnko» v Gorici nabrali 23.000 lir za odkup zemljišča, kje je pokopan prof. Milan Bekar.

Svet staršev nižje srednje šole slyan Trnko v Gorici izreka iskrene sovražje ravnotežni profesorici Rozici Simičevi -Lojkovi ob izgubi očeta

VČERAJ PONOČI V UL. MERCADANTE V TRSTU

Požar uničil trgovino s pleteninami

Po požaru je bila vsa UL. Mercadante nastlana z ožganimi majicami

Včeraj ponoči je silovit požar uničil trgovino pletenin v UL. Mercadante v Trstu. Na vogalu z UL. Valdirivo je opazila obhodnica le-... Maresalo Mayer je po požaru ob 2.45 vozila po UL. ... dva brizgalkama, med-... je policijski podčastnik ... lastnika trgovine, 59-... Gaetana Speranza iz UL.

Brunner 3. Na kraj požara je po-... ključni tudi lastnike sosednih loka-... li plamene. Požar so pogasili šele ob 5.45 in tedaj so začeli odstran-... jevali teče blago in opremo. V kratkem je bila vsa UL. Mercadante nastlana z ožganimi majicami. Speranza, ki je delno zavarovan proti požaru, je ocenil škodo na približno 30 milijonov lir: požar je namreč popolnoma uničil opremo in vse blago v trgovini. Vzrokov požara niso ugotovili; vsekakor so agenti letedskega oddelka zaslišali nočnega čuvaja, ki je pri-... stojen za UL. Mercadante: slednji je dejal, da je ob 23.30 prišel na ključavnico nalepko in da ob tisti uri ni opazil nič sumljivega.

Okoli 9. ure pa so morali ga-... silci odhiteti v UL. Corsi I. kjer je v 2. nadstropju izbruhnil požar v stanovanju, v katerem živi sedem bivših gostov tržaške psi-... hiatrične bolnišnice. Ponoči, ko so stanovanke spali, je iz lončene pe-... ci padlo na leseni pod nekaj zve-... javice, ki je najprej začela tleti, v jutranjih urah pa je izbruhnil požar. Gasilci so imeli precej tež-... ko delo, ker so morali dvigniti vse pod, kajti telo je tudi travmavo. Požar so pogasili ob 10. uri, uro kasneje pa so se morali vrniti v isto stanovanje, ker so se plame-... ni ponovno razvili.

KNJIŽNI TEDEN Z VELIKIMI POPUSTI NE ZAMUDITE

KNJIGE PLOŠČE FOLKLORNI IZDELKI

Tržaška knjigarna

DELOVANJE KRAJEVNIH SKUPŠČIN

Danes in jutri sestanek v Podgori in v Pevmi

V Podgori bodo razpravljali o športni dvorani, v Pevmi pa o izbiri lokacije za športni park

V tem tednu se bosta sestali dve krajevni skupščini: drevi podgorska, v petek pa pevmska. Krajevne skupščine v okolici so veliko bolj aktivne kot tiste v mestu, in sicer zato, ker morajo opraviti zamudo, ki je nastala zaradi dolgotrajne zapostavitvenosti podeželja, in ker se za-... vedajo svoje odgovornosti za razvi-... janje demokratičnih odnosov.

Krajevna skupščina iz Podgore se bo sestala drevi ob 20.30 v prostorih v UL. Sottomonte 12. Sestan-... ka se bo udeležil odbornik za javna dela Zucali, ki bo članom skupščine orisoval športno palačo, ki jo bodo gradili na zemljišču med železnico in državno cesto. Na zemljišču že nekaj časa sdirajo teren, da ugo-... tovi njegovo sestavo in teru pri-... merno zastavijo gradnjo temeljev. Krajevna skupščina Pevma, Oslav-

Jutri dveurna stavka v trziški ladjedelnici

V okviru vsrednjave stavke bodo tudi delavci trziške ladjedelnice jutri stavkali 2 uri; v podporo zahtev, ki jih postavljajo sindikati kovinarjev. Med 9. in 10. uro bo v ladjedelnici sindikalno zborovanje.

Umrl za posledicami prometne nesreče

Zaradi poškodb, ki jih je zadobil v prometni nesreči, ki se je zgodila v Foljanju, je včeraj umrl v tržaški bolnišnici 76-letni učitelj v po-... koju Graziano Marte iz Trziča. UL. 25. aprila 49. Pri prekanju ceste ga je z avtom fiat 127 pod 23 let ni Francesco Trevisan iz Foljana. Pri nesreči je se poškodovala tudi 61letna Giovanna Feresin, ki pa je izven nevarnosti.

STARA ŽELJA LJUDI IZ NOTRANJE ISTRE SE URESNIČUJE

Ljudje in stroji prodrli globoko v notranjost Učke

Predor bo dolg nekaj nad 5 km - Predviden promet 1800 vozil na uro - Povezava med notranjo Istro in Kvarnerom, predvsem z Reko - Koliko bo to stalo?

Pred nekaj leti je »srce« Istre prevzelo navdušenje. Kazalo je, da se bo daljši sen Istranov iz notranje Istre uresničil. Predor pod Učko jih bo zblížal z morjem, predvsem z Reko. In ko so pod Učko na zahodni strani začele pokati mine in brneli stroji, je bilo najljepša pesem, kar so jih kdajkoli slišali. Istrska in reška občila so govorila o vsem tem, kaj bo predor pod Učko prinesel. In dovozne poti so bile že trasirane, vrtilni stroji in delavci so tudi že prodrli nekaj desetnih metrov v goro. In ko je gradnja predela že dobro stekla, se je vse ustavilo. Predvidena sredstva niso zadostovala, zmanjkalo je torej sredstev. Ljudje, ki so prej z navdušenjem gledali na velike načrte, so bili razočarani. Vendar ni v njih popustila želja, da bi si skrajšali pot do morja. Zato je tudi osrednja Istra z zavestjo sprejela vpisovanje velikega posojila, ki ga je Hrvatska razpisala pred letom dni za gradnjo prometnice, med katerimi je tudi povezava o srednje Istre z morjem, seveda z gradnjo predora pod Učko. In v kolikor teh sredstev ne bo dovolj, je tu že obljubljeno tuje posojilo, tako da računajo, da bo predor pod Učko leta 1979 že dokončan in srce Istre bo dokončno spojeno s Kvarnerom in Reko.

Cepav so Istrani o tem že bolj ali manj prepričani, bi ne bilo prav nič neverjetnega, če bi se delo moralo tudi nekoliko zavleči in sicer ali na račun pomanjkanja sredstev ali pa na račun težkega dela, kajti ne gre za majhno stvar. Predor pod Učko je velik podvig, o čemer govorijo naslednji podatki:

Predor bo dolg 5,070 metrov, to se pravi le nekaj več kot 5 km. Širok bo le nekaj manj kot 9 metrov in pol, od česar bo od padlo na cesti 7,40 m, 2 metra pa na pločnika oziroma na servisno službo. Sedaj ko predor šele kopljemo, je visok 7,75 m, ko pa ga bodo z betonom obložili, oziroma obklesali, bo visok 6,5 m. Cestišče bo asfaltirano in ne betonsko.

Kot vidimo, gre za dolg tunel, ki, logično, zahteva močno ventilacijo, saj je nemogoče pričakovati, da bi se prezračeval sam od sebe. Nekaj zelo močnih ventilatorjev bo vnašalo v predor po 450 kub. m čistega zraka na sekundo, kar bo pripomoglo k redni menjavi zraka tudi ob največjem prometu, ki predvidevajo tudi 1.800 vozil na uro. V predoru in pred njim bo 9 semaforov, ki bodo urejali promet. Predor bo močno osvetljen. Opremljen bo s telefonsko napeljavno, v predoru bo 19 zasilnih postajališč za morebitne prometne postanke, na treh mestih pa se bodo mogli avtomobili tudi obračati, seveda v nujnih primerih.

Ogromno dela bo veliko stalo. Trenutno je na razpolago 120 milijonov iz nekdanjega posojila za Učko. Toda za gradnjo so predvideli še pred dvema letoma strošek 220 milijonov, kolikor je bilo dolocenih iz prej omenjenega novega posojila za celi. To pa prav gotovo ne bo zadostalo in graditelji računajo, da se bodo stroški »le novega posojila« dvignili za najmanj 50 odstotkov, tako da bo do iz tega sklada dobil najmanj 350 milijonov celotno 380 milijonov dinarjev.

Če so bili ljudje nad začetnimi deli navdušeni, jih naglo napredovanje dela pod Učko prepušča, da lokrat ne bo zastavok. Močna mehanizacija je pripomogla k te-

mu, da gredo dela kar naglo od rok. V začetku so se težko prebili le nekaj desetnih metrov v notranjost gore, doslej pa so se že približali 1.300 metrom, to se pravi, da je izvrstna že četrtna vse dolžine predora. Vodja stroja »jumbo« Adem Mujagić pravi, da se že sedaj pripravlja na veliki trenutek, ko bo objel tovariša, ki bo z druge strani privrtal skozi goro do njega, ko se bo namreč poslednja plast zrušila.

Jasno, da bo do tedaj še veliko dela. Pri gradnji predora delata dve podjetji in sicer zagrebško podjetje »Htroelektra«, ki je začelo vrtati v Učko v notranje, to se pravi z istrske strani, z vzhodne t.j. kvarnerske strani pa vrta v goro splitsko podjetje »Konstruktor«. Na obeh straneh je zaposlenih okrog 500 ljudi, od katerih pa je zelo malo domačinov, kajti podjetja sta pripeljali s seboj svoje delavce. Pri kopanju predora delajo prvenstveno Bosanci, Ličani in Albanci.

Pod planino, pod Učko sta zrasli dve naselji, na vsaki strani po eno. Tu so postavili barake s toplo in hladno vodo, z majhnimi čistimi soami z dvema posteljami. Delavcem so na razpolago že prave restavracije in ne menze, kjer si delavci lahko naročajo hrano »à la carte« po razmeroma nizkih vsekakor dotrpanih cenah. Skratka, za delavce, ki grade tunel, je bilo dobro poskrbljeno.

Predor pod Učko je le glavna

ne pa edina naloga in edina gradnja v tem okviru. Predor pod Učko kopljemo v treh izmenah, noč in dan, da bo gradnja čimprej končana. Na obeh straneh se predor začne pri 495 metrih višine, toda do vhoda v predor na eni in na drugi strani so v načrtu tudi druge velike gradnje, široke ceste, ki bodo povezovala Reko oziroma osrednjo Istro, saj so predvidene tu tudi cestne povezave neposredno proti zahodu, proti zahodni obali Istre, pa tudi proti severozahodu, v smeri Koprja oziroma Trsta. Kaže, da je prevladala teza, da naj bi glavna cesta prečkala osrednjo Istro mimo Buzeta proti Koprju oziroma Trstu, ostale ceste pa bodo povezovala obalna mesta.

Količnega pomena bo ta cesta, nam bodo povedale naslednje številke: od tunela proti Kvarneru bo 20 km nove ceste povezovalo Učko in osrednjo Istro z reško obzovno cesto in sicer preko Matulji. V smeri proti zahodu pa bo cesta vodila neposredno proti Pazinu in dalje, tako da se bo razdalja od Reke do Umaga s predrom skrajšala za 90 km, približno prav toliko bo krajša bodoča povezava Buj z Reko, povezava Reke z Rovinjem pa bo krajša za 75 km. Skratka osrednja Istra bo dobila izhod na Kvarner, Kvarner pa se bo približal zahodni Istri za polovico dolžine, kar bo izredne važnosti posebno za velike turistične tokove.

OB HUDO ZAPOZNELEM JUBILEJU POLDETA DEKLEVE-ŽAGARJA

ŽAGARJEVA DOMAČIJA OB REKI JE MED NAJSTAREJŠIMI V BRKINIH

Prvi stiki z OF in partizani - Aretacije spomladi 1942 - Zapor in konfinacija Vrnitev in nadaljnje sodelovanje v boju za svobodo - Zanemarjanje kmetijstva

II.

Ko je delal doma, se je spet tesneje povezal z bivšimi sosolci in prijatelji na Suhorju. Predvsem se je družil z Janezom in Francetom Volkom - Stanetovim, Ivanom Volkom - Kulčevcem (vsi trije sodelavci NOB od 1941. leta. Fašisti so jih strašno mučili in ker niso ničesar izdali, so jih 10. maja 1942 zverinski pobili na Ostržnem brdu). Vsi trije in drugi Suhorci so bili zavedni Slovenci in protifašisti in so se zbirali v gostilni pri Vinku Volku - Botegariju, ki je bil tudi zavezanec Slovenec, in se prikrili s kvartanjem dogovarjali v oblikih protifašističnega odpora. Nekateri so vzdrževali tudi zveze čez mejo v Slovenijo in dobivali od tam propagandno gradivo, ki ga je po letu 1928 izdajala organizacija TIGR.

V zadnjih predvojnih letih se je vključil v suhorskno skupino antifašistov, ki je bila sicer rahlo medsebojno povezana, saj prave organizacije do leta 1941 niti ni bilo, tudi župnik Milko Margon, ki je bil prisiljen, da o ideji iz Dekanov v Istri, na Suhorju pa je deloval ves čas italijanske okupacije dober in številni pevski zbor, ki je krepil narodno zavest.

MED PRVIMI SUHORCI V NOB

V suhorskem krogu protifašističnih mislijenikov in prijateljev je Polde Dekleva - Marko dočakal zlom stare Jugoslavije in prihod prvih organizatorjev NOB in partizanov v Brkinah in na Primorskem. Ervin Dolgan - Janec je naletel zlasti na Ostržnem brdu (Tam se je že poleti 1941 je bil med 42 ali 43 ljudmi - pretežno iz Brkinov in Košanskega podolja - aretirani tudi Polde Dekleva - Žagar, ker ga je bil izdal neki fašistični železniški milnik, ki je imel za ženo domaćinko iz Buj in je od svoje tašče zvedel, da so bili pri Zagorju partizani.

Priključitev L. Dekleve k OF je imela velik pomen v Brkinah, kjer je kot razgledan in pošten človek užival velik ugled.

Po novem letu 1942 se je v

PREŠERNOVA PROSLAVA PRI DOMJU JE BILA ZARES KULTURNI DOGODEK

Na Prešernovi proslavi PD »F. Venturini« sta nastopila tudi otroški ansambel pod vodstvom Draga Zrjaka in domači pevski zbor, ki ga vodi pevovodja Tavčar.

V nizu Prešernovih proslav je bila preteklo soboto zelo uspešna proslava, ki jo je PD »F. Venturini« pri Domju pripravilo z zelo bogatim programom, pri katerem so sodelovali tudi otroci osnovne šole. Bogat program je napovedovala domačinka Nencina Samec, ki je imela tudi priložnostni govor, v katerem je podčrta pomen idej velikega slovenskega pesnika v najodličnejših trenutkih naše zgodovine, ko so se Prešernove proslave vršile tudi v dobi kulturnega molka in ko je bil 8. februar, dan smrti velikega pesnika, proglašena za dan slovenske kulture. Govornica je spregovorila tudi o današnji aktualnosti velikega pesnika, o preroki napovedi prijateljskega sožitja med narodi, čemur bo pri nas prav gotovo pripomoglo tudi izvajanje osimskih sporazumov in sicer ne le na gospodarskem, pač pa predvsem na političnem in kulturnem področju. Posebej je govornica podčrta še nevdružne razmere slovenske manjšine na Koroskem, kjer se slovenska skupnost bori proti raznarodovanju in proti težnjam novih nacistov, ki bi radi slovensko skupnost čim prej izbrisali.

Spored je pričel domači zbor »F. Venturini«, ki je zapel Prešernovo »Zdravljico«, nato so nastopili solski otroci, ki so prispevali podali nekaj Prešernovih pesmi in pod vodstvom Vladimira Švare zapeli tudi več pesmi. Serena Kozina in Marina Stefančič sta nato recitirali dve Prešernovi poeziji. Pri programu je sodeloval tudi tamburaški ansambel iz Boljuna, ki je lepo izvedel več narodnih pesmi. Zbor »F. Venturini«, ki je prireditev začel je nato nastopil s vrsto narodnih in umetnih pesmi, katerim je dodal tudi nekaj partizanskih. Za zaključek je nastopila še godba na pihala iz Ricmanj, ki je zapela več umetniških skladb in tudi nekaj borbenih melodij.

Po zaključku kulturnega programa za katerega brez obnavljanja lahko rečemo, da je bil bogat in dobro pripravljen, so se izvalci in ljudje iz občinstva ustavili v dvorani, da so ob kozarcu vina in prijazni izmenjavi misli. Za Prešernovo proslavo pri Domju smemo reči, da je bila zelo lep kulturni dogodek.

»Nič ne vedo o vas! Nimajo dokazov za vašo krivdo, zato ni česar ne priznajte!« Karabinjerji so bili sicer hvaležni, vendar jim zanikanje krivde ni pomagalo, ker jih policija ni izročila sodišču, pač pa so jih kmalu spet ukinili z lisicami in jih odpeljali v tržasko zapore. Tam pa so jih po 42 dneh spet odpeljali na železniško postajo, kjer so 42 jetnikov naložili na vagon. Z njimi pa se je vkrvalo še 24 karabinjerjev in policijski komisar. Tako so se vozili od Trsta do Bernalde.

Med prevozom je nastopil Edin, res nepoznan trenutek v Firancah, ko je priletel skozi odprto okno v vsak kupe po en zavitek cigarete. Tre stelle.

Polde Dekleva - Žagar se je vrnil domov, ko je bila Primorska v jeku vstaje in se kot izkušen politični delavec takoj vključil v politično delo za OF. Najprej je bil član okrajnega, nato pa okrožnega odbora OF v Brkinah in Košanskem podolju. Na prvem plenarnem zasedanju okrožne skupščine 11. oktobra 1944 v Padu je bil izvoljen za člana okrožnega izvršnega odbora, katerem je najprej predlagal dolžnost poverjenika za gospodarstvo, pozneje pa za obnovu. V okrožju je delal do septembra 1945, na kar se je vrnil domov na kmetijo. Vendar je še več let po vojni ostal družbeno-politično aktiven.

V povojnem razvoju Zagorja zelo boli zapostavljenost brkinskega kmetijstva.

Drugi za Zagorja zgoči problem je že več kot dve desetletji smrdljiva Reka, ki duši življenje v sebi in ob bregovih.

Prav gotovo bi Polde Dekleva - Žagar rad doživel na jesen svojega življenja najuspešnejši dan skupaj z mnogimi Brkini, če bi dočakal, da bi v čisti Reki, spet zaplavale postvri s svojimi rdečimi pikami in temnimi marmornatimi pegami kakor tudi dan, ko bo delo na travniku in polju, v levu in na njivi prineslo prižadememu človeku enak življenjski standard in enake pogoje življenja kot njegovemu tovarišu v industriji.

Takšen dan pa bi rad z Zagorjem tudi sam doživel. Zato mu želimo še mnogo srečnih in zdravih let.

MAKS ZADNIK

NEPOZABNI TRENTUTKI

Iz tistih dni se Polde spominja mnogih bolečih podrobnosti na tudi nekaterih zanimivostih. Naj tu iz Zagorjev spominov izluščimo le ravnanje fašistične policije z aretiranci ter sočutje in dragoceno pomoč, ki so jo dajale organizacije KPI in nekateri srčno dobri, slovesni čuteci Italijani slovenskim aretirancem v najtežjih urah njihovega trpljenja.

Polde Dekleva - Žagar se spominja, da ga je doma aretirali karabinjerji, ki ga je, namesto da bi mu odgovoril na njegovo vprašanje o razlogih za aretacijo, udaril. Spominja se tudi, da je bilo med 43 zaprtimi v Postojni nekaj Pivčanov, 5 ljudi je bilo iz Studnega pod Nano.

RADIO VIZIJA

ČETRTEK, 3. MARCA 1977

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 12.30 Argumenti: Kako nastane sklep
- 13.30 DNEVNIK in Danes o parlamentu
- 17.00 Program za najmlajše: Pripovedke mačka Teodora
- 17.15 Mio in Mao: Zekla
- 18.00 Argumenti: Kako nastane sklep
- 18.30 Piccolo Slam, glasbena oddaja
- 19.00 Dnevnik 1 - KRONIKE
- 19.20 Družina Smith, TV film
- Današnja oddaja nosi naslov Španska četrt. Govori o Chadu, odkrije sled vrste atentatov, do katerih je prišlo v takimenovani španski mestni četrti. In ta odkritja pripeljejo aretacije Ramona in skupine njegovih prijateljev.
- 19.45 Almanah in Vremenska slika
- 20.00 DNEVNIK
- 20.40 STAVIMO?
- Nagrado tekmovalce, ki ga vodi Mike Bongiorno
- 21.45 ODPRTA SKATLA
- Ob zaključku DNEVNIK, Danes v parlamentu

Drugi kanal

- 12.30 Vidim, slišim, govorim
- 13.00 Dnevnik 2 - OB 13. URI
- 17.00 Program za mladino: Strukture iz zice
- 17.20 Komični filmi
- 18.00 Politika
- 18.25 Iz parlamenta in šport
- 18.45 Delo, ki se spreminja: ZAPOSLENOST ŽENSK
- 19.15 Hudič oziroma tedenska oddaja satire
- Oddaja pod gornjim naslovom je tokrat že tretja in vse Gre za grafično satiro, pa tudi za slovstveno in filmsko, se pravi za dve vrsti satire, ki prihajata do izraza v zadnjem času. Oddaja ima svoj določen program, svojo shemo in bravnava povsem določene politične momente zadnjih dni.
- 19.45 Dnevnik 2 - ODPRTI STUDIO
- 20.40 IL COSTO DI UNA VITA
- Prikazati resnično vprašanje sodobne družbe s pomočjo življenja, je namen oziroma cilj ciklusa oddaj, ki pridejo na vrsto. Gre za pet zaporednih oddaj, ki pridejo na program v roku enega leta. Nocoj bo govor o sinu neposrednih obdelovalcev zemlje iz italijanskega Juga, ki se ponesreči in odpeljejo v bližnjo bolnišnico. Ti se odiseja začne.
- 21.40 ALLE PRESE CON...
- Vsak dan pride v Italijo na trg najmanj sedem novih plošč. Res je, gre tudi za klasično, prvenstveno pa za lahko glasbo. Italija spada med največje potrošnike plošč in 80 odstotkov vse te proizvodnje izhaja iz multinacionalnih podjetij. To je v sedanjem kriznem trenutku velik problem. In o tem danes govor.
- 22.30 ALLA FIERA DELL'EST
- Nocoj vam bomo predstavili mladega popevkarja Angelo Branduardia in njegovo novo ploščo »Alla fiera dell'Est« o kateri smo tudi poročali v našem časopisu.
- Ob zaključku DNEVNIK 2 - Zadnje vesti

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

- 9.30, 10.00, 14.00, TV v solih
- Portrait znanstvenika, Reportaža, Risanka
- 15.00 Solska TV: Onesnaževanje morja
- 17.15 Mala čebelnica, otroška oddaja
- 17.30 Obzornik
- 17.50 S kajakov na Himalajo, film
- 18.35 P. Zidar: AMERIKA JE DALEC
- 19.30 DNEVNIK
- 20.00 V zino: TABLETOMANIJA
- Ali zares potrebujemo preveč tablet? Ali je tableta v zdravstvenih rokah zares sredstvo za serijsko zdravljenje bolnikov? Ali farmacevtska industrija ne pospešuje potrošniškega nagona pri rabi zdravil? In ali smo družba, ki bi lahko brez nje preživela, poživila, zdravila proti bolečinam in sorodnim zdravil.
- To je nekaj izločilo, ki jih bo obravnavala nocojšnja oddaja. V studiu bomo povabili slovenske psihiatre, psihologe, zdravnike, farmacevte, sociologe in zastopnike farmacevtske distribucije, s katerimi bo razpravljali Peter Likar.
- 23.00 Svetovno prvenstvo v umetništem drsanju

Koper - barvna

- 19.55 Otroški kotiček
- 20.15 DNEVNIK
- 20.35 GOSPODAR SVETA, film
- Film je povzet iz romana Julesa Verna. V glavnih vlogah igrajo Charles Bronson, Vincente Price in Henry Hull.
- 21.50 SKOPJE, dokumentarna oddaja
- 22.20 Svetovno prvenstvo v umetništem drsanju

Zagreb

- 18.15 NARODNI PARKI
- 18.45 Ali morja veste?
- 20.00 Bela knjiga
- 20.50 V REGISTRATURI, nadaljevanje
- 22.15 Svetovno prvenstvo v umetništem drsanju

TRST A

- 7.00, 8.00, 12.45, 14.00, 15.30, 17.00, 19.00 Poročila: 7.20-12.45 Dobro jutro, Glasba in kramljanje. Nekdo je bilo, Koncert, Jazz. Kje so moje rožice, Popevke, Radio za sole, Glasba po željah: 13.00-15.30 Sestanek, Z glasbo po svetu, Mladina v zrcalu časa, Glasba na našem valu: 15.45-19.00 Klasični album, Za najmlajše, Koncert, Revija pevskih zborov, Lahka glasba.

KOPER

- 6.30, 7.30, 8.30, 10.30, 12.30, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30 Poročila: 6.15, 7.00, 7.40 Jutranja glasba: 8.35 Klavirske skladbe: 10.45 Glasba in nasveti: 11.15 Poslušajmo jih skupaj: 12.05 Glasba po željah: 14.10 Plošče: 14.35 Knjižne novosti: 16.45 Iz opusa velikih mojstrov: 17.00 Tribuna mladim: 17.30 Blood Sweet & Tears: Vrteča se koleasa: 17.30 Primorski dnevnik: 18.00 Glasba po željah: 18.35 Mladi izvajalci: 20.00 Glasbena fantazija: 21.00 Slov. skladatelji: 22.45 Popevke za lahko noč.

RADIO 1

- 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00 Poročila: 6.00, 7.30 Jutranja glasba 9.00, 10.35 Vi in jaz: 11.00 Strnjena komedija: 12.30 Edith Piaf: 14.05 Kako jih mi vidimo: 14.30 Inge Feltrinelli: 15.00 ko nastane revija: 15.45 Prvi PNP: 19.25 Riba pilot: Zborovski petje: 20.30 Glasba: 21.05 XVII. festival Sanremu: 23.15 Glasba za lažne noč.

SLOVENIJA

- 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 14.00, 18.00, 19.00 Poročila: 6.20 Rekreacija: 6.30 Dobro jutro, otroci: 7.20 Na današnji dan: 7.30 Iz naših spominov: 8.08 Glasbena matineja: 9.00 dijska sola: 9.35 Zborovski sba: 10.45 Turistični nastopi: 11.03 Uganite, pa vam zanesemo: 12.10 Zvočni znani: 12.30 Kmetijski nastopi: 12.40 Od vasi do vasi: 14.05 Kaj je prišlo: 14.35 Dogodki in odmevi: 15.30 Glasba in intermezzo: 15.45 pogovori: 16.00 »Vrtljake« iz domačega opernega repertoarja: 19.35 Lahko noč, otroci: 20.00 Ansambel Mladi levi: 21.00 trtkov večer: 21.00 Literaturni večer: 21.40 Lepa melodija: 23.05 Literarni nokturno: Paletta popevk: 00.05 Lahka slovenska glasba: 00.15 fonični fragmenti.

Horoskop

- pristo pot svojemu ustvarjanju duhu. Ne dovolite, da bi vas brezobzirni preveč izkoristili. DEVICA (od 23.8. do 22.9.) I-mejte zaupanje v uspehe, ki so plod vaših naporov. Pozabite na svoje interese in mislite na srečo drugih.
- TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Pripravite se dobro, ker se bo vaše delo povečalo. Nenadna nevihta v družini.
- SKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Dobro si izberite osebo, ki vam bo stala ob strani v nekem tveganim trenutku.
- STRELEC (od 23.11. do 21.12.) Izkoristite zelo ugodno položaj. Zvečer boste skušali rešiti družinski problem.
- KOZOROG (od 21.12. do 19.1.) Nastopili bodo trdi trenutki. Radi tega skušajte čimbolj organiziranost. Prijetno čenje.
- VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Skrbno pregledite vse finančne poslovanje. Nasprotujoče se v zvezi z vprašanjem, ki bi radi spoznali.
- RIBI (od 20.2. do 20.3.) Neki zadevi nimate dovolj sčlenih idej, se v zvezi z njimi prenapnite. Prijeten večer.

Patronat KZ - INAC svetuje

RATIFIKACIJI BO SLEDIL OKVIRNI ZAKON GLEDE POKOJNINSKIH ZADEV

Vpr: »Sem eden izmed tistih, ki imam 4 leta zavarovalne dobe v bivši coni B, vendar kljub odločbi v tem smislu nisem doslej mogel izkoristiti omenjenih prispevkov zaradi še neresenih mejnih vprašanj. Sedaj pa je tudi italijanski senat odobril osimske sporazume, torej ni več spornih točk. Potemtakem bi morali sedaj rešiti tudi pokojninske zadeve. Je treba vložiti tako prošnjo za vključitev teh let v pokojnino ali bo treba še čakati?«

G. B.

Potem ko sta italijanski parlament in jugoslovanska skupščina v teh dneh dokončno ratificirala osimske sporazume, so »de facto« in »de jure« dokončno rešena vsa mejna vprašanja, posredno pa bo tako zadostila zadovoljivo ureditelj tudi vrsta raznih socialnih storitev. V prvi vrsti bo sedaj popravljena krivica vsem tistim upokojencem, ki bivajo v Italiji in uživajo italijansko pokojnino, medtem ko so jim doslej »zamrznila« delovno dobo v bivši coni B. Šlo je v bistvu za obliko narodni spor oziroma o obeh obseviranskem pritiska obeh partnerjev, dejstvo pa je, da se danes marsikateri upokojenec (ne po lastni krivdi) ne more uveljaviti pripadajoče pokojninske dobe. V smislu italijansko-jugo-

slovanske konvencije vsak italijanski državljan doseže priznanje sorazmernega dela jugoslovanske pokojnine, z edino časovno oziroma teritorialno omejitvijo, da ne gre za delovno dobo v bivši coni B od leta 1945 do 1954.

Ratifikacija osimskih sporazumov sama na sebi ne rešuje »zamrznila« pokojninskih zadev, ker mora s tem v zvezi parlament odobriti poseben zakon, ki bo upošteval nov juridični položaj in dokončno odredil polno veljavnost zavarovalne dobe, o kateri je govor. O vsebini novih zakonskih določil se bo izrekla mešana italijansko-jugoslovanska komisija za pokojninske zadeve, ki bo izdelala tak osnutek socialne ureditve, ki mora zadovoljiti predvsem zahtevam in upravičenosti pričačevanju zainteresiranih zavarovalcev. S stališča upokojencev bi bilo pravilno in pravično, da bi zavarovalno dobo v bivši coni B priznali retroaktivno od dneva upokojitve vsakega posameznika, kar pa je, rječno ne bo prodrlo in bodo bržkone pristeli dobo na pokojnino od dneva, ko so stopili v veljavno zadeni zakon. Najbrž bo treba tudi predložiti posebne zahteve na osnovi uradnega dokumenta. Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja,

zato toplo priporočamo vsem prizadetim, naj takoj uredijo vse potrebno.

Na gornje vprašanje dajem sledeči odgovor, ki naj velja tudi za vse ostale prizadete zavarovalce: zaenkrat ni treba vlagati nobene prošnje, ker taki zahtevši še nimajo pravne podlage. Medtem pa vas vabimo, da se zgledate v našem uradu, da preverimo, če razpolagate z dokončnim dokumentom zavarovalne dobe, v nasprotnem primeru vam ga bomo čimprej izposlovali. Obenem pa vas bomo vpisali v poseben spisek upravičencev in takoj ko bo izšel za dnevni zakon, bomo nemudoma sprožili upravni postopek za po- višanje pokojnine.

PROŠNJE ZA KMECKO OTROŠKO DOKLADO

V teh dneh so kmečki zavarovalci prejeli po pošti posebne formulare za otroško doklado za leto 1977. Zaradi dvomesečne birokratske zamude pri dostavljanju teh obrazcev bo, tako neposrednim obdelovalcem izplačevali z zamudno tudi obroke otroške doklade. Zato vabimo vse prizadete, da se čimprej javijo v uradih patronata Kmečke zveze za ureditev potrebne dokumentacije in da podpisajo posebno zahtevo, naj delo izplačajo konec vsakega šestmeseca obroke kmečke doklade, saj so bile lanske zamude pri likvidaciji dozorelih obrovov protizakonite.

RAZBURLJIVA RAZPRAVA NA PROCESU ZARADI POKOLA NA TRGU FONTANA ZARADI ODSOTNOSTI VENTUROVIH ZAGOVORNIKOV SODNI ZBOR RAZVELJAVIL TORKOVO OBRAVNAVO

Sodniki bodo ob enem prijavili odvetniški zbornici branilce tre-
viškega založnika, ker so tako grobo kršili pravico obtoženca

CATANZARO, 2. — Neprilika-
van, presenetljiv razplet na pro-
cesu zaradi pokola v Kmečki banki
na Trgu Fontana; predsednik dr. Scuteri
in porotniki, ki so skozi 20
obravnav potrdili prejšnje mu-
he nekaterih zagovornikov, so konč-
no sklenili, da naredijo enkrat za
vselej konec neredu, ki je spre-
mnil proces v tragično farsno. Po
dolgem posvetu so razveljavili več-
rainsko obravnavo, ker ji ni pri-
stojal noben Venturov zagovorni-
nik in so vse te odvetnike prija-
vili razsodišču odvetniške zbornice.
Ker niso naredili svoje dolžnosti.
Končno so tudi sklenili, da bodo od-
slej prijavili razsodišču vse tiste
zagovornike, ki bodo neupravičeno
odsotni.

Uvod in vzrok današnjega stro-
ga nastopa catanzarskega sodne-
ga zbora je bila večrainska obra-
nava, kateri ni prisostvoval nihče
od petih zagovornikov Giovannija
Venture, pa čeprav je šlo za zelo
pomembno fazo procesa, ko je e-
lektronski tehnik Franco Comacchio
skorajda stresel iz rokava obtožbe
proti treviškemu založniku in nje-
govima bratoma. Ko je v začet-
ku obravnave dr. Scuteri ugotovil,
da so vsi Venturovi zagovorniki
odsotni, je poveljalo nalogo branil-
ca nekemu odvetniku, ki so ga do-
besedno ubili neke v bližini. Za-
romu je bilo zadoščeno, pravici in
pravičnosti pa ne, saj je nepojm-
ljivo, da v pravni državi kar na
lepega zaupajo obrambo človeka,
ki tvega obsodbo na doživetje je-
co, odvetniku, ki se ni ukvarjal
s procesom. Zlasti se, če se to pri-
peti med tako pomembno obravnavo
kot je bila večrainska. Vendar
tudi zaslusni hranilec ni dolgo vztra-
jal v dvorani in se je po nekaj
minutah oddaljil.

Do danes so porotniki in dr.
Scuteri dvojilevali takšno ravna-
nje odvetnikov. Pripetilo se je ce-
lo nekaj hujšega: neki častnikar, ki
je po naključju tudi odvetnik, je
postel pravičljivega tega procesa in
je s svojo prisotnostjo marsikaj
omogočil, da je obravnavo stekla.
Njemu je namreč dr. Scuteri naj-
večkrat formalno poveljalo obrambo
postranski obtoženci. S kakšno
vestnostjo je lahko opravljal to
nalogo, če je moral istočasno sle-
diti obravnavi kot novinar, je pa
drugo vprašanje. Večkrat pa so za
govorniki Giovannija Venture s svo-
jim nezasišanim ravnanjem skoraj-
da prišli sodni zbor, ki je
dostojno pokazal zelo veliko me-
ro strpnosti, k posegu.

Bomba je počila že ob samem
začetku obravnave, ko je Venturov
zagovornik odv. Antemaso, ki je
bil danes prvi prisoten v sodni
dvorani, prosil predsednika za do-
voljenje, da zastavi Comacchio v
sto vprašanj v zvezi z njegovimi
večrainskimi obtožbami. Odvetnik
je poudaril, da ne bo zahteval
razveljavitve večrainske obravnave,
kot pogoj pa je seveda postavil
zadostitev lastni prošnji. To je bila
iskra, ki je zažela požar. O-
stali odvetniki, ki so se očito bali,
da bi tak sklep kot Damoklejev
meč visel nad procesom in da bi
bil sodni postopek lahko v vsakem
trenutku razveljavljen, so dobe-
sedno planili po kolegu.

Prvi se je oglasil zastopnik pri-
zadete stranke odv. Gargiullo: «O-
čitno je, da bi nam Venturovi za-
govorniki radi daru nočemo. Nobene-
ga dvoma ni, da večrainska obra-
nava ni veljavna zaradi odsotnosti
Venturovih zagovornikov. Z razve-
ljavitvijo bomo zapravili en dan,
vendar to ne pomeni veliko. Vse
kaj pa bi rad pristavil, da ima
treviški založnik šel za največji
skupni oškodovalec. Kako je mo-
gote, da obstajajo taki kriminalci,
ki zapuščajo klientu v največji
sil? Zahtevam, da se prijavi
razsodišču odvetniške zbornice, ki
naj jih kaznuje zaradi njihovega
nezasišane ravnanja».

Zagovorniki treviškega založnika
so, v odgovor vzročili proti kolegu
in sodna dvorana je bila podobna
pristaniki bežnici, saj so se od-
vetniki «obdelovali» z najhujši-
mi psovki. Dr. Scuteri je le s
težavo vzpostavil nekoliko reda,
tako da se je razprava lahko
nadaljevala. Zahtevi odv. Gargiulla
so se tako pridružili ostali zastop-
niki prizadetih strank, branilci
Franca Frede in odv. Fassari, ki
brani Guida Gannettinija. Sled-
je ocenili večrainske dogodke kot
nezasišane in poudarili, da je nje-
gov klient zainteresiran za kar naj-
hitrejši in najpravišnji sodni po-
stopok: Ta izjava pa je očito
zgodila Valpredovega branilca odv.
Jannija, ki je polemiko posegel
v razpravo. Potem ko je orisal pome-
ni, ki ga ima proces za demokratično
javno mnenje in je opozoril na te-
žave organizacijskega in finančnega
značaja, ki so jih morali premo-
stati branilci vseh anarhistov, da
so lahko prisostvovali procesu, je
odvetnik zaključil: «Nezaslišano in
nesprejemljivo je, da nam danes
pridigajo o ljuposti hitrega in zgle-
dnega sodnega postopka ravno tisti,
ki so doslej zavlačevali proces in

berta Manfredija, Antonia Cartio in
Antemaso».

Takoj nato je dr. Scuteri zno-
va povabil pred sodni zbor Franca
Comacchia in mu zastavil isto
vprašanje kot večeraj. Prisotni so
imeli vtis, da se je čas ustavil:
elektronski tehnik je skoraj dobe-
sedno ponovil svoje večrainske izja-
ve in «obavla» obtožbe z istimi
kretinami. Proces se nadaljuje
jutri. (vt)

ALESSANDRIA, 2. — Prvega aprila
se bo pred porotnim sodiščem v A-
lessandria začel proces proti ugra-
biteljcem Sare Domini, 4-letnega de-
kleca, ki je bilo ubijeno konec

lanskega leta v Alessiu in izpuščeno
tri tedne kasneje proti skupini dvi-
milijard lir. Obtožencev je skupno
štirinajst, tri od teh pa roka pravi-
ce še ni dosegla.

Preiskava o umoru sodnika Occorsia

FIRENCE, 2. — Florentinski sodnik
Alberto Corrieri, ki vodi preiskavo o
umoru rimskega kolega Vittoria Oc-
corsia, je danes zaslišal v kaznični
Murate fašista Giovannija Ferrelli-
ja, obtoženega obnavljanja razpušče-
ne fašistične stranke in drugih kazni-
vilih dejanj. Ferrelli je bil priprt 11.
februarja v Rimu skupno s Paolom
Blanchijem in s Vallanzascovo «desno
roko» Rossanom Cochisom. Bianchi
je bil izpuščen na prostost dan pozneje,
Cochis pa je pobežnil.

Corrieri bo v prihodnjih dneh zaslišal
vse vrste zaprtih obtožencev, nato
pa bo preučil gradivo, ki sta ga o
vseh med Conculletijevu tolpo in
kalabrijsko mafijo zbrala vojača po-
liticijskega oddelka dr. Joelle in se-
varnostne službe za Toskano dr. Fa-
sano.

Po 6-urnem zasledovanju
policija zajela roparje

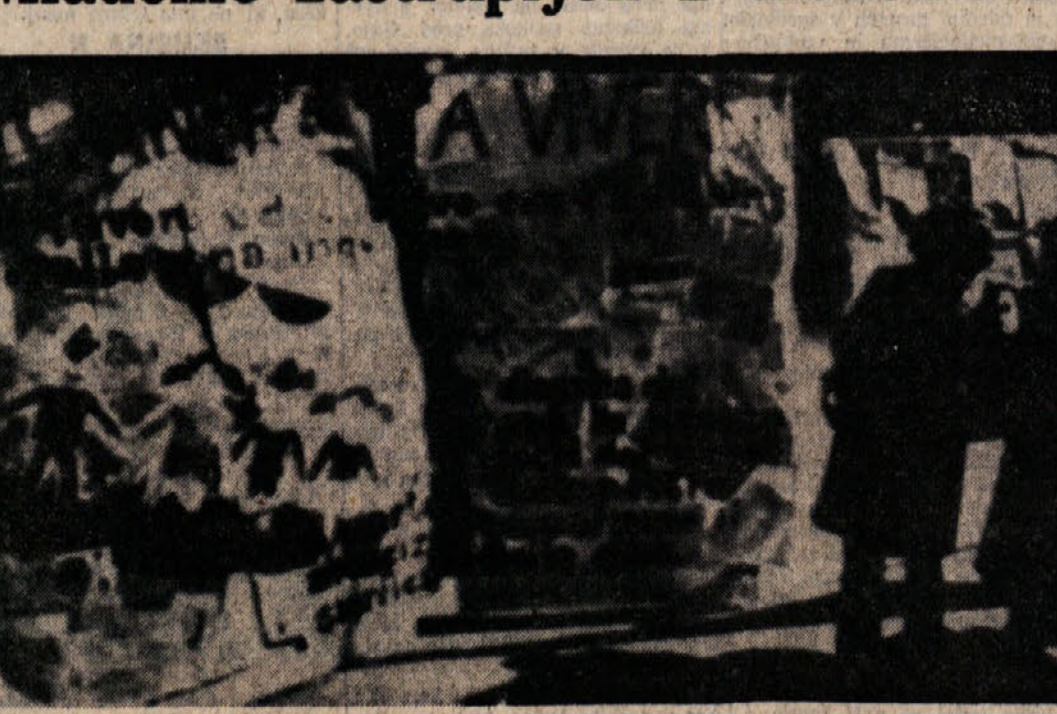
BENEVENTO, 2. — Pripadniki tu-
kajšnjega letalskega oddelka policije so
po slikovitem in kar sestumem za-
sledovanju aretirali tri mladeniče, ki
so poskušali izropati banko. Gre za
Domenica Bonanna, Lorenza Fasula
in Giuseppea Ciotto iz Marcianiseja;
vsem je 23 let.

Okoli 12. ure so vdrl v denarni
zavod Banca Sannitica v kraju Fra-
gmento Montefiore 30 km od Beneventa
oboroženi z revolverji in puško s
prezgašo cevjo, da bi se polastili
denarja iz blaginje, vendar je ravnatelj
banke uspešno pravočasno za-
zavrt telefonsko številko 113, ki ustre-
ja, kakor znano, policiji. Banditi so
brž pobežali z avtomobilom, agenti
pa za njimi. Med begom so se ro-
parji ponesrečili in se porazbežali
peš po gmaglini. Vsa zadeva je trajala,
kot rečeno, šest ur, a medtem so lo-
povi pridržali kot talce tri osebe.
Slednjič so jih izpustili in se predali.

V Južni Afriki aretirali temnopoltega častnikarja

JOHANNESBURG, 2. — Policija je
danes aretirala predsednika južnoaf-
riškega združenja temnopolnih častni-
karjev in urednika dnevnika Joela
Thloleja. Razlogi ukrepa niso znani.
Glavni urednik omenjenega lista je
naslovil pravosodnemu ministru
protestno brožavko.

Mladenec zastrupljen z dioksinom

DESIO (Milan), 2. — V tukajšnji
bolnišnici se nahaja pod strogim zdrav-
niškim nadzorom 20-letni Damiano
Zucca, ki se je po vsej verjetnosti
zastrupil z dioksinom. Do januarja
je sodeloval pri odstranjevanju za-
strupljenega rastlina z območja Se-
vese in bližnjih krajev, ki jih je ju-
lijska lani prizadela stranska nesreča
po krivdi vodstva tovarne IGMESSA, ne-
nadoma pa je začutil hude bolečine
v jetrih. Zdravniki skušajo ugotoviti
njihov izvor, dobro pa se zavedajo
da je zaradi obolenih jeter nedavno
umrla Genevieve Turchetto Senno in
da je njeno smrt povzročil dioksin.
Upati je seveda, da bo osebu bol-
nišnice uspelo preprečiti novo tra-
gedijo.

V samem Sevesu je bilo danes
sedanje na temo «Za zdravje v Se-
vesu», ki se ga je udeležilo poleg
približno tisoč prebivalcev s prizade-
ti častniki, med drugim tudi ameri-
ški vojak. Navzven je bil tudi pred-
stavnik lombardijske deželne uprave
Volpato, ki je zadolžen za vprašanja
v zvezi s «sanacijo» zastrupljenega
območja. Ob tej priložnosti so si lju-
dje ogledali stalno razstavo na temo
o dioksinu (na sliki — telefoto
ANSA). (dg)

SALISBURY, 2. — Na grški blizu
katoliškega misijona Bangala, ki leži
30 km južno od mesteca Fort-Victoria
med rožnatislimi glavni mestom in
mejo z Južnoafriško unijo, so odkrili
grozno pohabljen truplo španskega
misijonarja Joseja Manuela Rubia
Dinaza.

Od vseh dosedanjih obravnav na procesu zaradi pokola v Kmečki banki na Trgu Fontana, je bila večrainska brez
dvoma najbolj razburljiva, saj so bili dejansko vse jutro na zatožni klopi zagovorniki založnika Venture. Šele
okrog polne je lahko stopil pred sodnike Franco Comacchio, da bi po-novil svoje pričevanje. Na sliki: Co-
macchio si ogleduje naprave za tempiranje bomb. (Telefoto ANSA)

VAL PROVOKACIJ IN NASILJA V GLAVNEM MESTU

Fašistični pretepači zopet streljali proti rimskim demokratičnim študentom

Policija že priprla napadalce - Izgredi med demonstracijo študentov v Turinu

RIM, 2. — Po hudih izgredih, ki
so za dalj časa onesposobili vsakršno
didaktično dejavnost na rimski uni-
verziteti, so fašistični pretepači v zadnjih
dneh izbrali kot tarče svojih provo-
kacij rimske višje srednje šole. Ni
se se poleg razburjenja po napadu
na levičarskega študenta liceja «Ma-
riano» Stefana Pagnottija in Mayra
Mafioletti, ko so mladi misovski hu-
ligani stopili znova na plan. Danes
popoldne so napadli gručo študentov,
ki je postopala pred učiteljskim «Mar-
gherita di Savoia» v četrti Tuscolano
in tudi tokrat je «spregovorilo» orožje.
Na srečo pa teroristi niso zadeli ni-
kogar. Policija, ki je nenadoma po-
segla, je se aretirala in prijavila
sodišču deseterico pretepačev, med
katerimi je tudi tisti, ki je streljal.
Vsi so obtoženi nedovoljene posesti
strelnega orožja in upiranja javnim
funkcionarjem.

Današnji napad na študente rim-
skega učiteljskega je podoben desetinam
drugiha fašističnih izpadov. Edina ra-
zlika je le v tem, da je policija to-
krat hitro posegla in v nekaj trenu-
tinih prišla na sled napadalcem, ki so
se zatekli v bližino misovske sekci-
je v Ul. Etruria. Na sedežu MSI so
policisti med drugim zaplenili samo-
kres «browning» kalibra 7,65, nekaj
gorjač in verig ter aretirali desete-
ro pretepačev. Med temi je naj-
bolj znan Angelo Rossi, ki je bil
dolgo let telesna straža misovskega
poslanca Caradonne in nato Giorgio
Almiranteja. Potem ko je sodeloval
pri desetih škvalističnih «povdi-
gov» na rimski univerzi v letih 1968
in '69, je Rossi odprl telovadnico.
Tisk je precej poročal o njem med
preiskavo o atentatu na hrček «Itali-
cus», ker so mu tedaj misovski vo-
ditelji zaupali v varstvo Francesca
Sgroja, slugo na fakulteti za fiziko,
ki je skušal vplesti v atentat nekaj
levičarskih študentov. Provokacija pa
je se klavirno izjalovila.

Predsedniki izgredi v Rimu so bili
vsaj posredno povod za vrsto provo-
kacij v Turinu. Med protestnim zbor-
ovanjem levičarskih študentov, se je
od glavnice odcepila manjša skupina
nepripravičev, ki so vrtili nekaj
molotov proti sedežem katoliške
skupine «comunione e liberazione» in
marxističnega gibanja. Kaže, da je
kdo od napadalcev segel tudi po o-
rožju in nekajkrat ustrelil proti se-
dežu monarhistov, ne da bi na sre-
čo koga zadel.

Ista skupinica — vse kaže, da gre
za pripadnike tako imenovane stu-
dentovske avtonomne gibanja — je
nekaj minut pozneje napadla pred
univerzo skupino komunističnih stu-
dentov. Turinska federacija KPI in
zveza komunistične mladine sta v
skupnem sporočilu označili napadalce
kot provokatorje in teroriste in iz-
redno ostro obsodili napad. Ob enem
sta pozvali vse napredne in demo-
kratične študente k budnosti ter sta
zahtevali osamitev pretepaških skupin
kot pogoj za ponovno vzpostavitev
demokratičnega vzdušja na univer-
zah. (vt)

Odposlanstvo Fiata dopotovalo v Peking

PEKING, 2. — Semkaj je dopoto-
valo danes odposlanstvo turinskega
avtomobilskega holdinga Fiat, ki mu
nabučuje član upravnega sveta Gioia.
Člani delegacije se bodo jutri pričeli

TOKRAT NE VEČ S TANZANIJSKEGA, TEMVEČ S KENIJSKEGA OZEMLJA

Amin: Amerikanci, Britanci in Izraelci pripravljajo vojaški napad na Ugando

KAMPALA, 2. — Na vsem sve-
tu menda ni človeka, ki bi do-
mislil, kaj pravzaprav misli in na-
merava ugandski predsednik Amin.
Z ene strani sridi napada Združe-
ne države Amerike, češ da ku-
jejo zaroto proti njegovemu režimu,
z druge pa vabi na sestane-
nek pripadnike 240-članske ameri-
ške skupnosti, da bi od njih zve-
del, kako se kaj imajo, če imajo
tali ali oni razlog za morebitne na-
tožbe. Če želijo nazaj v domovino
in podobno. Celo posebna odlika-
vanja je hotel črni «feldmaršal» po-
deliti ugandskim Amerikancem —
kot priznanje za njihove zasluge pri
družbeni izgradnji Ugande.

Zanimivo je, da gre za kratkot-
nost: medtem ko se na člane
ameriške skupnosti obrača s
spoštovanjem in dobro voljo, v isti
sapi obtožuje washingtonsko vlado
med rožnatislimi glavni mestom in
mejo z Južnoafriško unijo, so odkrili
grozno pohabljen truplo španskega
misijonarja Joseja Manuela Rubia
Dinaza.

Poskus zaviranja preiskave o škandalu «Siai-Marchetti»

MILAN, 2. — Vse kaže, da je v
Italiji usoda vseh preiskav, kateri
cilj je odkriti ozadje večjih škand-
alov, skupna: nateleti na vse ve-
je ovire, ki naj preprečijo ali vsaj
močno zavrejo delo preiskovalne
temu «pravilno» se nista izognili ni-
ti preiskavi o škandalu «Siai Mar-
chetti» in «Caproni», saj je zagov-
nik enega od obtožencev sodnih po-
stopkov, ki naj bi jih nato vodilo
sodstvo iz Busto Arsizia.

Italijanski časniki so z redno
izjemami doslej zelo malo poročali
o tem škandalu, ki po obsegu (vsaj
s finančnega vidika) znatno presega
škandal Lockheed, o katerem so
začeli jutri razpravljati italijanski
parlament. Na kratko rečeno gre o-
to: ko je pred nekaj leti parlament
odobril zakon, po katerem naj bi
imela pravico do vojne odškodni-
tudi vse tiste tovarne, ki naj bi
bile prisiljene prodati pod ceno ali
odstopiti zastojni nemški vojski vo-
jni material, se je takoj oglasila sta-
prosilcev. Med temi tovarni sta
Marchetti in Caproni, ki sta za-
tevali 36, oziroma 21 milijard lir
odškodnine za skupno 2.000 letal in
čolnov, ki naj bi jim jih Nemci za-
zaplenili ali uničili med drugo svet-
ovno vojno. Izkazalo pa se je, da
je bilo gradivo, s katerim sta po-
jetji utemeljili svoje zahteve, v po-
rejen, saj med drugim med vojno
njihova proizvodnja zmogljivost bi-
la tolikšna, da bi lahko proizve-
dli toliko letal in plovil.

Režiser goljufije je bil Giancar-
lo Guasti, lastnik finančne družbe
ki je bila specializirana v pravnih
da je vojno odškodnino. Vse kaže pa,
da je podjetni Guasti pri konvenciji
svojih naklepev računal na zmanjša-
vanje politično zaslabo in v škandalu
bi bili vpleteni vidni italijanski po-
litiki, ki so podprli zahteve obo-
je strani. Guasti je bil v skladu s
pristojnimi finančnimi intendantmi,
naj se požurijo za izplačilom vojne
obrokov odškodnin. Njihova kriv-
na ker ni bila še točno ugotovljena,
na kot dokazuje med drugim gra-
divo, da preiskavo še vedno vo-
dijo. Navadno sodstvo. Očitno pa je,
so pritiski za utišanje škandala in
za zaviranje preiskave zelo močni.

Zakaj pa je Guastijev odvetnik
zahteval združitve preiskav, ki bi
bi jih odsejal vodilo sodstvo in
Arizija? Preprosto: pred nedavnim
je državni pravnik iz tega mesta
med sestankom s milanskiimi
ki poudaril, da zaradi kronične
pomanjkanja osebnega in strojnega
skorajda ni kos preiskavi o škand-
alu «Siai Marchetti». Dvojno
mentive združene preiskave
sploh ne bi prenesel. (vt)

IZBRUHNIL JE RAVNO V ČASU POGAJANJ ZA DELOVNO POGODBO

Požar v Fiatovi tovarni skoraj gotovo sabotaža

Prisebnost delavcev in požrtvovalnost gasilcev prepreči-
vejo gmotno škodo - 1.300 uslužbencev začasno brez dela

TURIN, 2. — Ponoči je v obratu
Fiat Mirafiori izbruhnil silovit po-
žar, ki pa k sreči ni povzročil več-
je gmotne škode. Zasluga za to
gre v prvi vrsti delavcem samim,
ki so zublj pravočasno zapazili in
brez odlašanja pozvali na pomoč
gasilce. Vse kaže, da ne gre za
naključno nesrečo, ampak — glede
na izsledke dosedanjih preiskave —
za sabotažo. Verzjo o teroristič-
nem napadu na tovarno utemeljuje
poleg nekaterih drugih okoliščin
dejstvo, da so med sindikalnim
predstavitelstvom CGIL - CISL - UIL
in vodstvom družbe FIAT ravno
sedaj v teku pogajanja za tako i-
menovano dopolnilno delovno po-
godbo: izkušnja pa nas uči, da so
teroristične skupine najbolj aktivne
prav ob takšnih priložnostih.

Požar je izbruhnil okoli polnoči
v tovarniški hali, kjer izdelujejo
sedeže in razno drugo notranjo o-
premo za potniška vozila fiat 131.
Ogromen je zajel zaboj za surovino
oziroma plastični poždelki; 14
zabojev je bilo do kraja uničenih.
Ko ne bi delavci pravočasno opa-
zili ognja, bi se zublji brez dvoma
razširil še na druge zaboje in,
kaj bi bilo še zlasti nevarno, na
hranilnik gorilnega olja, to je go-
riva za pogon vozilov, za preva-
zanje, dviganje, polaganje in druge
operacije v zvezi z «manipulir-
nim» raznega tovarniškega ma-
teriala. V tem primeru bi požar
morda celo zahteval kako človeško
žrtve.

Preiskavo o dogodku sta uvedla
politični oddelki kvesture in tako
imenovani znanstveni odsek policijs-
kega poveljstva. Njuna glasila
sta dejala častnikarjem, da bi bilo
preuranjeno ugotavljanje razlogov
nesreče, hkrati pa sta jim dala ra-
zumeti, da je zelo verjetno šlo za
atentat. Tembolj še, ker naj bi se
prvič zaiskrilo v nekem kotu hale,
kjer ni nobenih električnih na-
prav, pa tudi ne (vsaj v nepo-
sredni bližini) vnetljivih snovi. Delo
gasilcev je trajalo približno uro.

Nadželnik Fiatovega oddelka za
industrijske posle dr. Annibaldi je
v imenu vodstva holdinga odločno
obsodil dejanje kot «epistemično»
s tem posredno potrdil, da o na-
mernem požigu. Pripomnil je, da
take kriminalne akcije škodujejo
ostremu, vendar nadvse korektnemu
diologu med družbo in sindi-
kalnim gibanjem, tembolj se je
so pogajanja prešla v ključno fazo.
Omeniti velja, da je Agnelli
podjetje večeraj popoldne opozoril
delovne dolžnosti, kakor poročajo
gencija ANSA, 1.300 delavcev, ki
ta Mirafiori zaradi pomanjkanja
materialov. Jasno je, da gre za
besedno igro: podjetje je zaskr-
postavilo na ceto delavce, ki so
malo vozila, kolikor se je v po-
deljek prišla stavka voznikov za
ponovno in tovarnjakov za pro-
ločenih delov: ti zahtevajo za
iz nje v svoj delovno kategorijo.

Preiskava o atentatu na brzce Neapelj-Brenner

RIM, 2. — Rimski sodnik
simo Paci, ki vodi preiskavo
spodletelom atentatu na brzo-
apelj Brenner je umaknil obtožbo
ni nalog proti bivši obtoženci
policijske Marii Rii Moxedone,
je bila obtožena sodelovanja
v atentatu na brzo. Sodišču je
niti obtožbo v nedovoljeno
razstreliva in v atentatu na
nost javnega prevoznega sredstva.
Po mnenju sodnika, s katerim
javni tožilec ne soglasi, na
samo dejstvo, da je ženska
stila polje bilo dokaz, da ni
vala povzročiti pokola.

GREENVILLE, 2. — V
ški državi South Carolina je
v 72. letu slovitih pisec krme-
John Dickson Carr. Rojen je
v Pennsylvaniji, ob Britaniji
prešli v Vel. Britanijo
po čelnih letih zopet vrnil v
se nastanil v Greenville.